

ДЕРЖАВНА АРХІВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
НАКАЗ

22.10.2014

Київ

№ 125

Про введення в дію рішення колегії
Укрдержархіву від 21.10.2014 № 8/1
«Про забезпечення взаємодії Державної
архівної служби, державних архівних
установ та спеціальних установ СФД із
ЗМІ та громадськими організаціями»

Відповідно до пункту 12 Положення про Державну архівну службу України, затвердженого Указом Президента України від 06 квітня 2011 р. № 407/2011 та пункту 41 Положення про колегію Державної архівної служби України, затвердженого наказом Укрдержархіву від 25 липня 2011 р. № 13,

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію рішення колегії Укрдержархіву від 21.10.2014 № 8/1 «Про забезпечення взаємодії Державної архівної служби, державних архівних установ та спеціальних установ СФД із ЗМІ та громадськими організаціями».
2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Заступник Голови

О. В. Музичук

ДЕРЖАВНА АРХІВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

РІШЕННЯ КОЛЕГІЇ

21.10.2014

Київ

№ 8/1

Про забезпечення взаємодії
Державної архівної служби,
державних архівних установ та
спеціальних установ СФД із ЗМІ
та громадськими організаціями

Заслухавши і обговоривши інформацію про забезпечення взаємодії Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД із ЗМІ та громадськими організаціями, колегія Укрдержархіву відзначає, що питання забезпечення принципів відкритості і прозорості діяльності Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД, залучення громадськості до формування та реалізації державної політики в архівній сфері, в сфері діловодства та СФД, налагодження ефективної співпраці з представниками інститутів громадянського суспільства та доступності інформації про їхню роботу перебуває під постійним контролем з боку керівництва Укрдержархіву та здійснюється відповідно до нормативно-правових актів та доручень Уряду в цій сфері.

Укрдержархівом 2014 року активізовано співпрацю з громадською та науково-експертною радами. На виконання доручень та рекомендацій Кабінету Міністрів України Укрдержархівом затверджено наказ від 4 лютого 2014 року № 23 «Про забезпечення взаємодії структурних підрозділів Укрдержархіву під час планування та організації консультацій з громадськістю».

Роботу Укрдержархіву з проведення публічних заходів та консультацій з громадськістю відмічено в інформації Секретаріату Кабінету Міністрів України до доручення Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2014 року № 11563/0/2–14.

За звітний період відбулося одне спільне засідання громадської та науково-експертної рад при Укрдержархіві (21 травня), а також два засідання спільної робочої групи громадської та науково-експертної рад (11 та 18 червня), організовано електронні консультації з громадськістю з обговорення проектів нормативно-правових актів, розроблених Укрдержархівом.

Усі засідання відбувалися за участі заступника Голови Державної архівної служби та відповідальних працівників Укрдержархіву. Забезпечення діяльності громадської та науково-експертної рад, а також взаємодію із засобами масової інформації, відповідно до положення забезпечує відділ міжнародного співробітництва департаменту організації архівної роботи Укрдержархіву.

На спільних засіданнях члени громадської та науково-експертної рад розглянули три законопроекти, один проект спільного наказу Мін'юсту та МЗС, проект «Концептуальних засад розвитку архівної справи в Україні на найближчі роки». Усі проекти одноголосно підтримано, Укрдержархівом взято до уваги пропозиції та зауваження, висловлені на засіданнях членами громадської та науково-експертної рад.

У листопаді 2014 року планується розглянути два проекти наказів Мін'юсту та пропозиції членів цих рад до річного орієнтовного плану Укрдержархіву з організації та проведення консультацій з громадськістю на 2015 рік.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 26 травня 2014 року № 19618/0/1–14 Укрдержархівом, державними архівними установами та спеціальними установами СФД відповідно до їхньої компетенції забезпечено проведення обговорення змін до Конституції України щодо децентралізації державної влади, за участю громадської ради при Укрдержархіві та представників інститутів громадянського суспільства.

Члени громадської ради при Державній архівній службі постійно беруть участь у публічних заходах, організованих Укрдержархівом та здійснюють свою діяльність у тісній співпраці з науково-експертною радою. Проекти рішень колегії Укрдержархіву, річні звіти про підсумки роботи державних архівних установ доводяться до відома членів громадської та науково-експертної рад. Рівень пропозицій, які надавалися громадською та науково-експертною радами при Укрдержархіві під час обговорення проектів нормативно-правових актів, є достатньо високим.

Усі протоколи засідань громадської ради та спільних засідань громадської та науково-експертної рад оприлюднено на офіційному веб-порталі Укрдержархіву у рубриці «Громадянське суспільство і влада».

Укрдержархівом вчасно подаються до Кабінету Міністрів України щомісячні та щоквартальні інформаційні матеріали про проведення консультацій з громадськістю та роботу громадської ради згідно з встановленими формами. В електронному вигляді зазначені матеріали розміщено на офіційному веб-порталі Укрдержархіву у спеціальній рубриці «Громадянське суспільство і влада».

У щомісячних планах проведення Укрдержархівом консультацій з громадськістю на 2014 рік враховано завдання Програми діяльності Кабінету Міністрів України, з цією метою було частково переглянуто річний орієнтовний план проведення таких консультацій.

До складу дорадчих органів ЦДАГО, ЦДАМЛМ, ЦДАЗУ, держархівів Волинської, Донецької, Житомирської, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Черкаської, Чернівецької, Чернігівської областей та м. Києва включено представників інститутів громадянського суспільства.

З метою посилення координації інформаційної діяльності Укрдержархіву та установ, що належать до сфери його управління затверджено наказ Укрдержархіву від 27 травня 2014 року № 63 «Про забезпечення інформаційно-комунікаційного супроводження суспільно значущих заходів та взаємодію із засобами масової інформації» та Регламент організації взаємодії структурних підрозділів Державної архівної служби із засобами масової інформації та своєчасного подання відповідної інформації державними архівними установами та спеціальними установами СФД.

Взаємодія з засобами масової інформації та громадськістю відбувається відповідно до щоквартальних, щомісячних та щотижневих планів, що надсилаються до Секретаріату Кабінету Міністрів України та Міністерства юстиції.

Відділом міжнародного співробітництва щотижня здійснюється моніторинг опублікованих у ЗМІ матеріалів та готується і подається на розгляд керівництву Укрдержархіву відповідна оглядова інформація.

Через об'єктивні обставини не оцінювалася робота з забезпечення взаємодії із ЗМІ та громадськістю держархівів в АР Крим, Луганської області та м. Севастополя.

Моніторинг здійснюють ЦДАГО, ЦДКФФА, ЦДІАЛ, більшість держархівів областей, Держархів м. Києва, Державний департамент СФД, НДІ мікрографії, Південно-східний РЦ СФД, Північний, Північно-східний, Західний РЦ СФД.

Не здійснюють моніторинг – Південний, Південно-західний РЦ СФД.

З січня до 30 вересня 2014 року до Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД інформаційні запити та скарги від представників засобів масової інформації на неналежний розгляд їх запитів не надходили.

За 9 місяців 2014 року Укрдержархівом, державними архівними установами та спеціальними установами СФД взято участь у 9 брифінгах та прес-конференціях, круглих столах.

За підтримки Укрдержархіву 2014 року ЦДАМЛМ продовжено реалізацію проекту «Мистецькі зустрічі в архіві-музеї». З серпня 2014 року архівом також реалізується новий віртуальний проект «АРХІВажлива СПРАВА».

У період з січня по вересень 2014 року за участі Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД вийшло понад 129 телесюжетів та телепередач, 119 радіосюжетів та радіопередач, підготовлено 16 документальних фільмів, опубліковано у друкованих періодичних ЗМІ 228 статей, розміщено 35 повідомлень у стрічках новин інформаційних агентств, в електронних ЗМІ розміщено понад 378 інформаційних повідомлень.

Стабільно високим лишається відсоток інформації про діяльність державних архівних установ, що публікується місцевими періодичними ЗМІ – 34% від загальної кількості опублікованих матеріалів.

Слід відзначити роботу ЦДАГО, яким за ініціативи архіву з травня 2014 року започатковано публікацію два рази на місяці у рубриці «Історія» газети «Голос України» матеріалів та архівних документів з фондів архіву, підготовлених його працівниками.

Набагато активнішою стала взаємодія державних архівних установ з електронними ЗМІ (42 % від загальної кількості інформації у ЗМІ). Найбільш активною ця форма роботи є в Укрдержархіві, ЦДАГО, ЦДІАЛ, ЦДНТА, ЦДАМЛМ, ЦДАЗУ, ЦДКФФА, Донецької, Дніпропетровської, Житомирської, Івано-Франківської, Київської, Миколаївської, Одеської, Тернопільської областей.

Відсутня інформація про роботу з електронними ЗМІ у ЦДЕА, держархівах Вінницької, Сумської, Херсонської областей та м. Києва.

2014 року зменшилась кількість телепередач, підготовлених за участі Укрдержархіву та державних архівних установ. У першому півріччі 2014 року цей показник дорівнює 14% від загальної кількості інформації в ЗМІ про систему державних архівних установ (в 2013 році за цей же період 24%). Активними в цьому напрямку є ЦДАМЛМ, ЦДАЗУ, ЦДІАК, ЦДІАЛ, держархіви Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Харківської, Херсонської, Хмельницької областей.

Упродовж звітнього періоду керівництво Укрдержархіву взяло участь у телевізійній програмі «Соціальний статус: упорядкування трудових архівів» на телеканалі «Тоніс» (16 січня); у телевізійній програмі «Власний погляд» на парламентському телеканалі «Рада» (16 січня); у телепередачі «Шлях у вічність», присвяченій 200-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка, яка вийшла в ефір телеканалу «Культура» (травень), у запису радіопередачі «Порядок денний» Національної радіокомпанії України (3 червня 2014 р.); у зустрічі головних редакторів регіональних ЗМІ у Медіа-клубі Національної спілки журналістів України (21 серпня); радіопередачі «Твоє право» на «Українському радіо» Національної радіокомпанії України (ефір 7 вересня), у програмі «Наше право» Київської державної регіональної телерадіокомпанії (орієнтовний ефір – жовтень), телепередачі «Громадська приймальня» на телеканалі «Київ» (ефір 1 жовтня).

Постійні рубрики на телеканалах мають держархіви Вінницької, Донецької, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Хмельницької, Чернігівської, Чернівецької областей; на радіо – Держархів м. Києва; у друкованих виданнях – УНДІАСД, ЦДАГО, ЦДЕА, держархіви Волинської, Полтавської, Донецької, Дніпропетровської, Івано-Франківської, Закарпатської, Запорізької, Кіровоградської областей.

Працівники державних архівних установ взяли участь у підготовці 119 радіопередач та радіосюжетів (13 % від загальної кількості інформацій у ЗМІ). Найбільш активними в цьому напрямку є ЦДІАЛ, ЦДАМЛМ, держархіви Волинської, Донецької, Дніпропетровської, Житомирської, Київської, Кіровоградської, Миколаївської, Полтавської областей та м. Києва.

Питома частка оприлюднених інформацій в інформгентствах незначна і становить 2 % від загальної кількості інформацій у ЗМІ.

Основна тематика інформаційних повідомлень про діяльність Укрдержархіву у ЗМІ за звітний період 2014 року, це: виставкова діяльність, виконання запитів соціально-правового та генеалогічного характеру, склад та зміст документів НАФ, процес розсекречування архівних документів, умови зберігання документів, архівне законодавство, видавнича та міжнародна діяльність у сфері архівної справи. Тематика інформацій про діяльність державних архівних установ та спеціальних установ СФД є також досить різноманітною та цікавою, більшість інформацій підготовлено на достатньо високому професійному рівні. Також увага була присвячена питанням

забезпечення збереженості документів НАФ, що зберігаються на тимчасово окупованій території у Державному архіві в АР Крим, та в зоні АТО в держархівних Донецької та Луганської областей та доступу до них, зокрема можливості отримати довідки на запити соціально-правового характеру.

Взаємодія спеціальних установ СФД із ЗМІ та громадськими організаціями носить обмежений характер, що пояснюється специфікою їхньої діяльності. Основна форма інформування про їх діяльність – розміщення відповідної інформації на власному веб-сайті та публікація фахових статей у науково-технічних журналах, збірниках матеріалів наукових конференцій певної тематики.

Питання забезпечення взаємодії із засобами масової інформації та громадськістю раз на рік розглядаються на засіданнях колегій державних архівних установ та НТР Державного департаменту СФД.

У повному обсязі дотримуються вимог наказу Укрдержархіву від 27 травня 2014 року № 63 та затвердженого цим наказом Регламенту Державний департамент та спеціальні установи СФД, УНДІАСД, ЦДАВО, ЦДАГО, ЦДКФФА, ЦДІАЛ, ЦДНТА, ЦДАМЛМ ЦДАЗУ, держархіви Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Полтавської, Сумської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької, Чернігівської областей.

Аналіз оновлення новин та анонсів на офіційних веб-сайтах центральних державних та державних архівів областей, м. Києва свідчить, що на жаль, більше 50% архівів оновлюють новини лише раз у місяць.

Підсумовуючи слід зазначити, що прикладом організації взаємодії зі ЗМІ та громадськістю 2014 року є робота в цьому напрямку ЦДАГО, ЦДАМЛМ, держархівів Закарпатської, Київської та Одеської областей. Позитивним є започаткована ЦДАГО, ЦДАМЛМ, ЦДІАК робота з супроводу власних сторінок архівів у соціальних мережах Facebook, Geneoa.

Дещо зросла кількість інформацій у ЗМІ підготовлених з ініціативи архівів – 52% (2013 року – 49%), інші 48% – безпосередні звернення представників ЗМІ до архіву.

З метою підвищення рівня активності взаємодії із засобами масової інформації та громадськістю колегія

ВИРІШИЛА:

1. Відділу міжнародного співробітництва департаменту організації архівної роботи Укрдержархіву (Прилепішева Ю. А.) забезпечити:

1) участь керівництва Укрдержархіву у роботі прямої телефонної лінії Кабінету Міністрів України, згідно з графіком, затвердженим Прем'єр-міністром України (2015 рік);

2) висвітлення у ЗМІ результатів діяльності Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД у 2014 році (грудень 2014 р.);

3) інформаційно-комунікаційне супроводження суспільно значущих заходів та взаємодію із засобами масової інформації Укрдержархіву та надання

методичної допомоги в цьому напрямку державним архівним установам та установам СФД (*постійно*).

2. Керівникам державних архівних установ:

1) посилити особистий контроль за виконанням вимог наказу Укрдержархіву від 27 травня 2014 року № 63 та затвердженого цим наказом Регламенту організації взаємодії структурних підрозділів Державної архівної служби із засобами масової інформації та своєчасного подання відповідної інформації державними архівними установами та установами СФД;

2) забезпечити контроль за інформаційним наповнення змісту теле- та радіопередач, публікацій у друкованих та електронних ЗМІ, підготовлених за участі державних архівних установ;

3) забезпечити у межах компетенції проведення тематичних виставок, спрямованих на всебічну підтримку та розвиток української ідентичності та зменшення негативного впливу інформаційної пропаганди у вітчизняних та іноземних ЗМІ, розміщення у ЗМІ відповідної інформації. Про результати інформувати Укрдержархів *щомісяця, до 20 числа*;

4) *до початку грудня 2014 року* вжити конкретних заходів щодо підвищення рівня інформування та оперативного розміщення на власних офіційних веб-сайтах новин та анонсів про проведені/плановані публічні заходи та інформувати Укрдержархів про проведену роботу.

3. Керівникам Державного департаменту СФД та спеціальних установ СФД, НДІ мікрографії продовжити роботу з активізації взаємодії із засобами масової інформації та громадськості з метою забезпечення доступу громадян до офіційної інформації про діяльність спеціальних установ СФД.

**В. о. Голови колегії,
Заступник Голови Державної
архівної служби**

О. В. Музичук

Секретар колегії

І. В. Шеремет

Д О В І Д К А
про забезпечення взаємодії Державної архівної служби,
державних архівних установ та спеціальних установ СФД із ЗМІ
та громадськими організаціями

Одним із завдань Програми діяльності Кабінету Міністрів України є формування нової системи влади на принципах відкритості і прозорості діяльності органів державної влади. Забезпечення відкритості роботи Державної архівної служби України, державних архівних установ та спеціальних установ СФД передбачає залучення громадськості до формування та реалізації державної політики в архівній сфері, в сфері діловодства та СФД, налагодження ефективної співпраці з представниками інститутів громадянського суспільства та доступності інформації про їхню роботу.

На виконання низки важливих рішень Кабінету Міністрів України з питань забезпечення проведення прозорих консультацій з громадськістю за участю представників усіх заінтересованих сторін, а також інформування громадськості про консультації та результати їх проведення й ступень врахування пропозицій та зауважень громадськості, висловлених під час таких консультацій, особливо у частині проведення публічних заходів з безпосередньою участю громадськості, залучення громадських рад до обговорення проектів нормативно-правових актів, Укрдержархівом 2014 року активізовано співпрацю з громадською та науково-експертною радами при Державній архівній службі.

На виконання Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формування та реалізації державної політики», доручень Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2013 року № 27666/109/1–12, від 20 вересня 2013 року № 11896/0/2–13, відповідних рекомендацій Кабінету Міністрів України та з метою забезпечення взаємодії структурних підрозділів Укрдержархіву під час планування та організації консультацій з громадськістю, взаємодії з громадською та науково-експертною радами при Укрдержархіві, сприяння проведенню громадської експертизи, Укрдержархівом затверджено наказ від 4 лютого 2014 року № 23 «Про забезпечення взаємодії структурних підрозділів Укрдержархіву під час планування та організації консультацій з громадськістю».

Роботу Укрдержархіву з проведення публічних заходів за участі громадської ради при Державній архівній службі та організації консультацій з громадськістю щодо розроблення проекту Концептуальних засад розвитку

архівної справи в Україні на найближчі роки відмічено в інформації Секретаріату Кабінету Міністрів України до доручення Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2014 року № 11563/0/2–14. Водночас звернуто увагу на те, що громадською радою при Укрдержархіві розглянуто не всі проекти нормативно-правових актів, які розроблені Укрдержархівом і пов'язані зі сферою його діяльності.

У першому–третьому кварталах 2014 року відбулося одне спільне засідання громадської та науково-експертної рад при Укрдержархіві (21 травня), а також два засідання спільної робочої групи громадської та науково-експертної рад (11 та 18 червня), організовано електронні консультації з громадськістю з обговорення проектів нормативно-правових актів, розроблених Укрдержархівом.

Усі засідання відбувалися за участі заступника Голови Державної архівної служби та відповідальних працівників Укрдержархіву. Забезпечення діяльності громадської та науково-експертної рад, а також взаємодію із засобами масової інформації, відповідно до положення забезпечує відділ міжнародного співробітництва департаменту організації архівної роботи Укрдержархіву.

На спільних засіданнях, що відбулися, члени громадської та науково-експертної рад розглянули: проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи»; проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» в частині діяльності га-лузевих державних архівів»; порівняльну таблицю до проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)»; проект спільного наказу Мін'юсту та МЗС «Про затвердження Інструкції про порядок витребування документів соціально-правового характеру для громадян України, іноземців та осіб без громадянства»; проект «Концептуальних засад розвитку архівної справи в Україні на найближчі роки». При цьому, членами спільних засідань одноголосно підтримано усі зазначені проекти, керівництвом та відповідальними працівниками Укрдержархіву та УНДІАСД враховано пропозиції та зауваження, висловлені на засіданнях членами спільної робочої групи громадської та науково-експертної рад при доопрацюванні проекту «Концептуальних засад розвитку архівної справи в Україні на найближчі роки».

У листопаді 2014 року планується розглянути на спільному засіданні громадської та науково-експертної рад при Укрдержархіві проекти наказів Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про умови зберігання архівних документів» та «Про затвердження Положення про порядок зупинення діяльності архівних установ, що не забезпечують

збереженість документів Національного архівного фонду», пропозиції членів цих рад до річного орієнтовного плану Укрдержархіву з організації та проведення консультацій з громадськістю на 2015 рік.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 26 травня 2014 року № 19618/0/1–14 щодо забезпечення виконання Плану заходів з проведення обговорення змін до Конституції України щодо децентралізації державної влади (далі – План), затвердженого Віце-прем'єр-міністром України – Міністром регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства В. Б. Гройсманом 23 травня 2014 року, Укрдержархівом, державними архівними установами та спеціальними установами СФД відповідно до їхньої компетенції забезпечено виконання Плану в повному обсязі.

Наказом Укрдержархіву було утворено тематичну робочу групу з опрацювання пропозицій, що надходять під час проведення обговорення змін до Конституції України щодо децентралізації державної влади, за участю громадської ради при Укрдержархіві.

З метою організації обговорення змін до Конституції України на головній сторінці офіційного веб-порталу Укрдержархіву «Архіви України» до 1 жовтня 2014 року було розміщено спеціальну рубрику «Обговорення змін до Конституції України щодо децентралізації влади», яка містила аналітичні та презентаційні матеріали, відповідні рубрики було розміщено на офіційних веб-сайтах державних архівних установ та спеціальних установ СФД.

Зауважень та пропозицій від громадських організацій та окремих громадян на контактну адресу відповідальної особи в Укрдержархіві впродовж обговорення змін до Конституції України не надходило.

Більшістю центральних державних архівів, державних архівів областей, спеціальних установ СФД розміщено в приміщеннях інформаційні стенди з порівняльним аналізом статей діючої Конституції України та статей проекту змін до Конституції України щодо децентралізації державної влади. Практично усіма державними архівами, спеціальними установами СФД проведено наради з працівниками архівів з питань обговорення внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади. Укрдержархівом відповідні інформаційні та презентаційні матеріали опубліковано на сторінках чергового числа «Офіційного вісника Державної архівної служби України». – 1(55). – 2014 р.

Члени громадської ради при Державній архівній службі постійно беруть участь у публічних заходах, організованих Укрдержархівом (колегії, міжвідомчі наради, семінари, круглі столи, конференції, прес-конференції, громадські обговорення, відкриття виставок, презентація видань, інше), та здійснюють свою діяльність у тісній співпраці з науково-експертною

радою при Державній архівній службі України. Проекти рішень колегії Державної архівної служби, річні звіти про підсумки роботи державних архівних установ доводяться до відома членів громадської та науково-експертної рад. Рівень пропозицій, які надавалися громадською та науково-експертною радами при Державній архівній службі під час обговорення проектів нормативно-правових актів, є достатньо високим.

Усі протоколи засідань громадської ради та спільних засідань громадської та науково-експертної рад оприлюднено на офіційному веб-порталі Державної архівної служби у рубриці «Громадянське суспільство і влада».

Укрдержархів дотримується у своїй роботі вимог Регламенту Кабінету Міністрів України в частині зазначення у пояснювальних записках до проектів нормативно-правових актів інформації про результати проведення консультацій з громадськістю, пропозицій та зауважень громадськості і ступеня їх врахування, запропонованих шляхів мінімізації негативних наслідків неврахування таких пропозицій та зауважень, а також способів врегулювання конфлікту інтересів.

Укрдержархівом вчасно подаються, відповідно до встановлених строків, до Кабінету Міністрів України щомісячні та щоквартальні інформаційні матеріали про проведення консультацій з громадськістю та роботу громадської ради згідно з встановленими формами. В електронному вигляді зазначені матеріали розміщено на офіційному веб-порталі Укрдержархіву у спеціальній рубриці «Громадянське суспільство і влада».

У щомісячних планах проведення Укрдержархівом консультацій з громадськістю на 2014 рік враховано завдання Програми діяльності Кабінету Міністрів України, з цією метою було частково переглянуто річний орієнтовний план проведення таких консультацій.

28 травня 2014 року заступник Голови Укрдержархіву О. В. Музичук взяла участь у виїзному прийомі громадян начальником Головного управління юстиції Львівської області та директором ЦДІАЛ.

НДІ мікрографії співпрацює з Громадською радою «Центр стратегічних досліджень та інноватики», Голова центру Сергієнко М. г. є членом НТР НДІ мікрографії.

До складу дорадчих органів ЦДАГО, ЦДАМЛМ, ЦДАЗУ, держархівів Волинської, Донецької, Житомирської, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Черкаської, Чернівецької, Чернігівської областей та м. Києва включено представників інститутів громадянського суспільства.

Участь громадян у формуванні та реалізації державної політики багато в чому залежить від їх поінформованості. Співпраця Укрдержархіву та державних архівних установ, спеціальних установ СФД із засобами масової інформації та інститутами громадянського суспільства спрямована на забезпечення доступу громадян до офіційної інформації про їх діяльність. Зазначене питання перебуває під постійним контролем керівництва Укрдержархіву.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2014 року № 2557/129/1-14 та з метою посилення координації інформаційної діяльності Укрдержархіву та установ, що належать до його сфери управління затверджено наказ Укрдержархіву від 27 травня 2014 року № 63 «Про забезпечення інформаційно-комунікаційного супроводження суспільно значущих заходів та взаємодію із засобами масової інформації» та Регламент організації взаємодії структурних підрозділів Державної архівної служби із засобами масової інформації та своєчасного подання відповідної інформації державними архівними установами та спеціальними установами СФД.

Взаємодія з засобами масової інформації та громадськістю відбувається відповідно до щоквартальних, щомісячних та щотижневих планів найважливіших заходів, що потребують висвітлення у засобах масової інформації та участі у їх проведенні громадськості.

Плани складаються на підставі отриманих від структурних підрозділів Укрдержархіву, Державного департаменту СФД, державних архівних установ та спеціальних установ СФД пропозицій, затверджуються керівництвом Укрдержархіву на надсилаються до Секретаріату Кабінету Міністрів України та Міністерства юстиції.

Про стан їх виконання відділ міжнародного співробітництва щотижня та щомісяця інформує Міністерство юстиції України, звіти в окремих випадках містять більш розширену інформацію про заходи, що відбулися, оскільки напередодні пам'ятних та знаменних дат, що відзначатимуться, до Укрдержархіву та державних архівних установ та спеціальних установ СФД звертаються представники ЗМІ з проханням надати інтерв'ю у прямий ефір.

Для забезпечення оперативного реагування на інформацію розміщену у ЗМІ про діяльність Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД відділом міжнародного співробітництва щотижня здійснюється моніто-ринг з використанням системи моніторингу «UAPort» на базі Інформаційного центру «Електронні вісті». На підставі моніторингу готується та подається на розгляд керівництву Укрдержархіву відповідна оглядова інформація.

Через об'єктивні обставини не оцінювалася робота з забезпечення взаємодії із ЗМІ та громадськістю держархівів в АР Крим, Луганської області та м. Севастополя.

Серед державних архівних установ та спеціальних установ СФД моніторинг здійснюють щоденно – ЦДАГО, ЦДКФФА, держархіви Київської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Херсонської областей, Державний департамент СФД, НДІ мікрографії, Південно-східний РЦ СФД, раз на тиждень – Північний, Північно-східний, Західний РЦ СФД, ЦДІАЛ та більшість держархівів областей, щомісячно – держархіви м. Києва, Івано-Франківської та Житомирської областей. ЦДІАК здійснює моніторинг раз на два тижні.

Не здійснюють моніторинг – Південний, Південно-західний РЦ СФД.

У період з січня до 30 вересня 2014 року до Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД інформаційні запити та скарги від представників засобів масової інформації на неналежний розгляд їх запитів не надходили.

До Держархіву Вінницької області надійшло кілька пропозиції щодо продовження строків експонування документальних виставок.

У першому півріччі 2014 року Укрдержархівом, державними архівними установами та спеціальними установами СФД взято участь у 9 брифінгах та прес-конференціях, круглих столах, до участі у яких запрошено представників ЗМІ та громадськості.

Серед них слід відмітити прес-конференцію Укрдержархіву від 27 серпня у приміщенні прес-центру Укрінформу «Шляхами виборювання незалежності та демократії: архівні документи свідчать», відкриття у приміщенні ЦДАМЛМ 27 лютого виставки фото- та архівних документів і матеріалів «На вічному шляху до Тараса (1814–1861)», відкриття у приміщенні ЦДАГО 16 травня виставки документів «Кримські татари: право на Батьківщину», присвяченої 70-й річниці депортації кримськотатарського народу, відкриття у приміщенні Міністерства юстиції 26 червня виставки документів «Історія української юстиції в контексті державотворення (до Дня Конституції України)», відкриття у приміщенні ЦДАГО 9 вересня виставки документів «Перемога силою духу» до 25-ї річниці створення громадсько-політичної організації «Народний Рух України за перебудову».

За підтримки Укрдержархіву 2014 року ЦДАМЛМ продовжено реалізацію проекту «Мистецькі зустрічі в архіві-музеї». З серпня 2014 року архівом також реалізується новий віртуальний проект «АРХІВажлива СПРАВА», у рамках якого широке коло дослідників та шанувальників вітчизняної культури має можливість познайомитися з унікальними документами, книжковими

виданнями та музейними предметами, що зберігаються ЦДАМЛМ. Їх електронні копії можна побачити на офіційному веб-сайті архіву та на сторінці ЦДАМЛМ у мережі Facebook, прочитати, коли і яким чином ці документи потрапили до архіву, які особисті й історичні колізії супроводжували їх появу на світ.

У період з січня по вересень 2014 року за участі Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД вийшло понад 129 телесюжетів та телепередач, 119 радіосюжетів та радіопередач, підготовлено 16 документальних фільмів, опубліковано у друкованих періодичних ЗМІ 228 статей, розміщено 35 повідомлень у стрічках новин інформаційних агентств, в електронних ЗМІ розміщено понад 378 інформаційних повідомлень.

Стабільно високим лишається відсоток інформації про діяльність державних архівних установ, що публікується місцевими періодичними ЗМІ – 34% від загальної кількості опублікованих матеріалів.

Інформація про діяльність Укрдержархіву систематично публікується у журналах «Діловодство та документообіг», «Кадровик України», «Довідник кадровика», «Секретар-референт», «Освіта України». Статті з питань діловодства та роботи з документами підготовлено працівниками Укрдержархіву, УНДІАСД та ЦДЕА.

У відомчому науково-виробничому журналі «СФД (страховий фонд документації)» ведеться рубрика «Хроніка та інформація».

Архівні установи найчастіше співпрацюють з такими газетами та журналами: «Сільські вісті», «Голос України» (ЦДАГО); «Високий Замок» (ЦДАЛ); «Фокус» (ЦДКФФА), «Харьковские известия», «Темп», «Кримська світлиця», «Пам'ятки України: історія та культура» (ЦДНТА); «Хрещатик», «Вечірній Київ», (ЦДАМЛМ); «Свобода» (США), «Час і події» (США), «Слово Просвіти», «Мкзейний простір» (ЦДАЗУ); «Вінниччина», «Вінницька газета» (Держархів Вінницької області); «Волинська газета» (Держархів Волинської області); «Донецькі новини» (Держархів Донецької області), «Вісті Придніпров'я» (Держархів Дніпропетровської області); «Житомирщина», «Урядовий кур'єр», «Місто», «Інтерес» (Держархів Житомирської області); «Новини Закарпаття», «Трибуна», «Голос України», «Урядовий кур'єр», «Срібна земля-Фест», «Старий Замок Паланок», «Карпатський об'єктив» (Держархів Закарпатської області); «Запорізька правда» (Держархів Запорізької області); «Галичина», «Вперед» (Держархів Івано-Франківської області); «Сільські вісті», «Час Київщини» (Держархів Київської області); «Народне слово», «Вечірня газета» (Держархів Кіровоградської області); «Факти»,

«Леополіс», «Експрес» (Держархів Львівської області); «Вечірня Полтава», «Край», «Зоря Полтавщини», «Полтавські епархіальні відомості» (Держархів Полтавської області); «Рідний край», «Сім днів», «Рівне вечірне» (Держархів Рівненської області); «Путивльські відомості», «Вперед» (Держархів Сумської області); «Свобода», «Вільне життя» (Держархів Тернопільської області); «Харьковские известия» (Держархів Харківської області); «Наддніпряньська правда», «Новий день», «Рідний край», «Вісник Олешня», «Вісті», «Новини ділові» (Держархів Херсонської області); «Подільські вісті» (Держархів Хмельницької області); «Земля батьків», «Нова Доба», «Черкаський край» (Держархів Черкаської області); «Погляд», «Молодий Буковинець», «Буковинське віче», «Конкордія» (Держархів Чернівецької області); «Деснянська правда» (Держархів Чернігівської області).

Спеціальні установи СФД здебільшого співпрацюють з журналами «Науково-технічна інформація», «Стандартизація, сертифікація, якість», «Надзвичайна ситуація».

Слід відзначити роботу ЦДАГО, яким за ініціативи архіву з травня 2014 року започатковано публікацію два рази на місяці у рубриці «Історія» газети «Голос України» матеріалів та архівних документів з фондів архіву, підготовлених його працівниками.

Набагато активнішою стала взаємодія державних архівних установ з електронними ЗМІ (42 % від загальної кількості інформації у ЗМІ). Найбільш активною ця форма роботи є в Укрдержархіві, ЦДАГО, ЦДІАЛ, ЦДНТА, ЦДАМЛМ, ЦДАЗУ, ЦДКФФА, Донецької, Дніпропетровської, Житомирської, Івано-Франківської, Київської, Миколаївської, Одеської, Тернопільської областей. Інформацію про діяльність Укрдержархіву та державних архівних установ оприлюднено у таких електронних ЗМІ: «Фраза.ua», «Музейний простір», «Сільські вісті», «VIDIA», «Культура», «Власко-інфо», «Житомир.info», «Житомир.net», «Reporter.com.ua», «Odessa Daily», «Таймер», «Контекст-Причорномор'є», «Історична Іолинь», «ForUm».

Відсутня інформація про роботу з електронними ЗМІ у ЦДЕА, держархівах Вінницької, Сумської, Херсонської областей та м. Києва.

2014 року зменшилась кількість телепередач, підготовлених за участі Укрдержархіву та державних архівних установ. У першому півріччі 2014 року цей показник дорівнює 14% від загальної кількості інформації в ЗМІ про систему державних архівних установ (в 2013 році за цей же період 24%). Активними в цьому напрямку є ЦДАМЛМ, ЦДАЗУ, ЦДІАК, ЦДІАЛ, держархіви Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської,

Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Харківської, Херсонської, Хмельницької областей.

Упродовж звітнього періоду керівництво Укрдержархіву взяло участь у телевізійній програмі «Соціальний статус: упорядкування трудових архівів» на телеканалі «Тоніс» (16 січня); у телевізійній програмі «Власний погляд» на парламентському телеканалі «Рада» (16 січня); у телепередачі «Шлях у вічність», присвяченій 200-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка, яка вийшла в ефір телеканалу «Культура» (травень), у запису радіопередачі «Порядок денний» Національної радіокомпанії України (3 червня 2014 р.); у зустрічі головних редакторів регіональних ЗМІ у Медіа-клубі Національної спілки журналістів України (21 серпня); радіопередачі «Твоє право» на «Українському радіо» Національної радіокомпанії України (ефір 7 вересня), у програмі «Наше право» Київської державної регіональної телерадіокомпанії (орієнтовний ефір – жовтень), телепередачі «Громадська приймальня» на телеканалі «Київ» (ефір 1 жовтня).

Діяльність Укрдержархіву та державних архівних установ його системи висвітлювалась в ефірі телеканалів «Перший національний», «Культура», «Київ», БТБ, УТР, «Еспресо.TV».

Постійні рубрики на телеканалах мають держархіви Вінницької (ТРК «Вінтера»), Донецької (Донецька ОДТРК, «Юніон»), Миколаївської (телеканал «Миколаїв»), Одеської (ТРК «Град», «АРТ»), Рівненської (Рівненська ОДТРК), Хмельницької (ОТРК «Поділля-центр»), Чернігівської (Чернігівська ОДТРК), Чернівецької області (Чернівецька ОДТРК). Рубрики на радіо мають державні архіви м. Києва («Голос Києва»). Рубрики у друкованих виданнях мають УНДІСД («Діловодство та документообіг», «Довідник кадровика», «Кадрова практика», «Секретар-референт», «Довідник директора школи»), ЦДАГО (Голос України), ЦДЕА («Діловодство та документообіг»), державні архіви Волинської області («Волинська газета»), Полтавської області («Край», «Полтавські єпархіальні відомості»), Донецької області («Донецькі новини»), Дніпропетровської області («Вісті Придніпров'я»), Івано-Франківської області («Галичина»), Закарпатської області («Новини Закарпаття»), Запорізької області (Запорізька правда»), Кіровоградської області («Народне слово»).

Працівники державних архівних установ взяли участь у підготовці 119 радіопередач та радіосюжетів (13 % від загальної кількості інформацій у ЗМІ). Найбільш активними в цьому напрямку є ЦДАЛ, ЦДАМЛМ, держархіви Волинської, Донецької, Дніпропетровської, Житомирської, Київської, Кіровоградської, Миколаївської, Полтавської областей та м. Києва.

Питома частка оприлюднених інформацій в інформгентствах незначна і становить 2 % від загальної кількості інформацій у ЗМІ.

Основна тематика інформаційних повідомлень про діяльність Укрдержархіву у ЗМІ у першому півріччі 2014 року, це: виставкова діяльність, виконання запитів соціально-правового та генеалогічного характеру, склад та зміст документів НАФ, процес розсекречування архівних документів, умови зберігання документів, архівне законодавство, видавнича та міжнародна діяльність у сфері архівної справи.

Також увага була присвячена питанням забезпечення збереженості документів НАФ, що зберігаються на тимчасово окупованій території у Державному архіві в АР Крим, та в зоні АТО в держархівах Донецької та Луганської областей та доступу до них, зокрема можливості отримати довідки на запити соціально-правового характеру.

Взаємодія спеціальних установ СФД із ЗМІ та громадськими організаціями носить обмежений характер, що пояснюється специфікою їхньої діяльності. Основна форма інформування про їх діяльність – розміщення відповідної інформації на власному веб-сайті та публікація фахових статей у науково-технічних журналах, збірниках матеріалів наукових конференцій певної тематики.

Як і у попередні роки активність взаємодії державних архівних установ із ЗМІ пов'язана з відзначенням пам'ятних та знаменних дат в історії України, відкриттям виставок фото- та архівних документів, проведенням міжнародних заходів у сфері архівної справи.

Поряд з цим широко висвітлюється практична діяльність державних архівних установ з комплектування архівів, обліку, збереження і використання архівної ретроспективної інформації, проведення розсекречування архівних документів та організації доступу до них громадськості, наведення архівних довідок з соціально-правових питань, проведення роз'яснення законодавчо-нормативної бази, науково-дослідна і видавнича діяльність, презентація нових видань, впровадження електронного документообігу та електронного архівування.

Питання забезпечення взаємодії із засобами масової інформації та громадськістю раз на рік розглядаються на засіданнях колегій державних архівних установ та НТР Державного департаменту СФД.

У повному обсязі дотримуються вимог наказу Укрдержархіву від 27 травня 2014 року № 63 «Про забезпечення інформаційно-комунікаційного супроводження суспільно значущих заходів та взаємодію із засобами масової інформації» та Регламенту організації взаємодії структурних підрозділів Державної архівної служби із засобами масової інформації та своєчасного подання відповідної інформації державними архівними установами та спеціальними

установами СФД, Державний департамент та спеціальні установи СФД, УНДІАСД, ЦДАВО, ЦДАГО, ЦДКФФА, ЦДІАЛ, ЦДНТА, ЦДАМЛМ ЦДАЗУ, держархіви Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Полтавської, Сумської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької областей. З серпня покращилася робота в цьому напрямку Держархіву Чернігівської області. Державним архівом Полтавської області затверджено наказ від 25 липня 2014 року № 36 «Про забезпечення інформаційно-комунікаційного супроводження суспільно-значущих заходів архівних установ області та взаємодію із ЗМІ», яким затверджено власний Регламент про взаємодію із ЗМІ.

Аналіз оновлення новин та анонсів на офіційних веб-сайтах центральних державних та державних архівів областей, м. Києва свідчить, що на жаль, більше 50% архівів оновлюють новини лише раз у місяць. Водночас, інформація щотижневих планів та звітів про проведені або плановані заходи, отримана відділом міжнародного співробітництва Укрдержархіву, оперативно, день у день, надсилається до відділу інформаційних технологій для розміщення на офіційному веб-порталі Укрдержархіву.

Підсумовуючи слід зазначити, що прикладом організації взаємодії зі ЗМІ та громадськістю 2014 року є робота в цьому напрямку ЦДАГО, ЦДАМЛМ, держархівів Закарпатської, Київської та Одеської областей. Позитивним є осучаснення методів роботи з інформування громадськості про діяльність державних архівів, прикладом є започаткована ЦДАГО, ЦДАМЛМ, ЦДІАК робота з супроводу власних сторінок архівів у соціальних мережах Facebook, Geneoa.

Дещо зросла кількість інформацій у ЗМІ підготовлених з ініціативи архівів – 52% (2013 року – 49%), інші 48% – безпосередні звернення представників ЗМІ до архіву.

Проте, необхідність підвищення рівня інформування про діяльність державних архівних установ за їх власної ініціативи залишається актуальною.

Тематика інформацій про діяльність Укрдержархіву, державних архівних установ та спеціальних установ СФД є досить різноманітною та цікавою, більшість інформацій підготовлено на достатньо високому професійному рівні.

Заступник директора департаменту-
начальник відділу міжнародного співробітництва
департаменту організації архівної роботи
Державної архівної служби України

Ю. А. Прилепішева